

A. Ο συγγραφέας στο απόσπασμα αυτό καταδικάζει τον σύγχρονο τρόπο κοινωνικής διαβίωσης του ανθρώπου. Εγκλωβισμένοι οι άνθρωποι στις πολιτείες και στις πολυκατοικίες έχασαν την επαφή με τη φύση και συνάμα την επαφή με τους συνανθρώπους τους. Υπάρχουν τυποποιημένες σχέσεις με κλισέ φράσεις του τύπου «καλημέρα», «καλησπέρα» και πέραν τούτου ουδέν. Ο σύγχρονος άνθρωπος είναι ένα αξιολύπητο ον, που πάσχει από μοναξιά και εξ αυτού επέρχεται η αλλοτρίωσή του. Η μοναδική διέξοδος είναι, κατά τον συγγραφέα, η αυτοσυνειδησία και ένα αίσθημα ευθύνης.

B.1. Στις σύγχρονες μεγαλουπόλεις και στις πολυκατοικίες, που κυρίως μένουν οι άνθρωποι, οι σχέσεις τους είναι σχεδόν ανύπαρκτες. Τούτο συμβαίνει εξ αιτίας του τρόπου με τον οποίο είναι οργανωμένη η οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα και εξ αιτίας της απώλειας εμπιστοσύνης ανάμεσα στους ενοίκους. Τα διαφορετικά ωράρια εργασίας, οι διαφορετικοί τρόποι διασκέδασης κ.τ.ό. δεν αφήνουν χρόνο για επαφές των ανθρώπων. Έτσι μπορεί κάποιος να ζουν στην ίδια πολυκατοικία και να μην γνωρίζονται, γιατί απλά δεν συναντήθηκαν ποτέ. Οι άνθρωποι αυτοί είναι στην ουσία ξένοι μεταξύ τους, ενώ ζουν δίπλα δίπλα.

B.2. α) Η απανθρωποίηση της σύγχρονης κοινωνικής οργάνωσης.

β) Η διαφήμιση είναι υπαίτιος για τη μοναξιά του ανθρώπου και το ενδιαφέρον του για τα υλικά αγαθά.

B.3. απάνθρωπος: Οι συνθήκες διαβίωσης στις μεγαλουπόλεις είναι απάνθρωπες.

ανασυνταχθεί: Όταν «πέσεις», πρέπει να σηκωθείς και να ανασυνταχθείς.

τυποποιεί: Η εξειδίκευση τυποποιεί τον άνθρωπο.

επίδραση: Η επίδραση που άσκησε το έργο του Σεφέρη ήταν μεγάλη.

μέριμνα: Σήμερα τα κράτη παρέχουν μικρότερη κοινωνική μέριμνα σε σχέση με τις προηγούμενες δεκαετίες.

B.4. «Οι απάνθρωπες συμπεριφορές επιβάλλονται από την ανάγκη της ζωής».

«Ο χώρος του εσωτερικού βίου κατακαλύπτεται από τη μέριμνα για τη συνεχή απόκτηση υλικών αγαθών».

Γ. Παρά τα επιτεύγματα του τεχνολογικού μας πολιτισμού, ο σημερινός άνθρωπος βιώνει τη μοναξιά και την αλλοτρίωση. Σε ένα άρθρο, που θα δημοσιευθεί στη σχολική σας εφημερίδα,

να εκθέσετε τις αιτίες που προκαλούν το παραπάνω κοινωνικό φαινόμενο. Επίσης, ποιες διεξόδους μπορείτε να προτείνετε, ώστε ο σύγχρονος άνθρωπος να ξεπεράσει την έλλειψη επικοινωνίας με τους συνανθρώπους του; (400–500 λέξεις).

Πρόλογος

Ορισμός της μοναξιάς και της αλλοτρίωσης.

Μοναξιά είναι ένα δυσάρεστο και ψυχοφθόρο φαινόμενο, το οποίο δοκιμάζει ο άνθρωπος, όταν αποξενώνεται απ' τους συνανθρώπους του, απομονώνεται και κλείνεται στον εαυτό του.

Αλλοτρίωση: Η συμμόρφωση ενός ατόμου με ξένες (αλλότριες) αξιώσεις ή απαιτήσεις με αποτέλεσμα την απομάκρυνση από τον εαυτό του και τον κόσμο της εμπειρίας του.

Γενική διαπίστωση για τον τρόπο λειτουργίας των ανθρώπων στη σημερινή εποχή. Διαπίστωση ότι είναι μόνος του εν μέσω χιλιάδων συνανθρώπων του, που κινούνται ακριβώς δίπλα του.

Κύριο Θέμα

[1] Αίτια μοναξιάς και αλλοτρίωσης

- Ο τρόπος οργάνωσης της σημερινής κοινωνίας (αστικοποίηση - μεγαλουπόλεις, αποστασιοποίηση ανθρώπων, ανωνυμία κ.λπ.).
- Η απομάκρυνση από το φυσικό τρόπο ζωής και το περιβάλλον.
- Υλικός ευδαιμονισμός με μόνον ενδιαφέρον την απόλαυση υλικών αγαθών.
- Έκπτωση των ανθρώπινων αξιών.
- Τα ΜΜΕ ευθύνονται σε μεγάλο βαθμό για τον υλικό ευδαιμονισμό και την προβολή κακών προτύπων.
- Έλλειψη ιδανικών και οραμάτων.
- Ρηχότητα σκέψης και έλλειψη ενδιαφέροντος για ό,τι αφορά το πνεύμα κ.ά.

[2] Προτάσεις για αντιμετώπιση του προβλήματος

- Αλλαγή της κοινωνικής οργάνωσης (μικρότερα μεγέθη πόλεων με δυνατότητα επαφών ανάμεσα στους ανθρώπους).
- Αποκέντρωση ή πιο ανθρώπινες συνθήκες διαβίωσης στις πόλεις.
- Ανθρωπιστική παιδεία (από την οικογένεια και το σχολείο).
- Συμμετοχή του κάθε ανθρώπου σε όλες τις πολιτικές αποφάσεις (δραστηριοποίηση κοινωνική και πολιτική).

- Τόνωση παραδόσεων, ηθών και εθίμων, που φέρνουν τους ανθρώπους σε επικοινωνία και δίνουν διέξοδο σε ψυχολογικά προβλήματα.

Επίλογος

Συμπέρασμα ή επισήμανση ότι πρέπει να αλλάξει ο τρόπος οργάνωσης της κοινωνίας, που είναι η γενεσιουργός αιτία του προβλήματος της μοναξιάς και της αλλοτρίωσης του σημερινού ανθρώπου.

Σημείωση: Το επικοινωνιακό πλαίσιο, αφού είναι άρθρο, απαιτεί να δοθεί ένας τίτλος. Οπότε μπορεί το γραπτό να τιτλοφορείται:

«Γιατί ο άνθρωπος σήμερα αισθάνεται μόνος;»

«Γιατί σήμερα δεν υπάρχουν ανθρώπινες σχέσεις;» κ.λπ.

Επαναληπτικές πανελλαδικές εξετάσεις Δ' Εσπερινών 2007